

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 4 lutego 2010 r.

LPO-410-45-01/09

P/09/112

Pan Bartosz Derech

Wójt Gminy Rokietnica

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Gminy w Rokietnicy, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska w okresie od 1 stycznia 2006 r. do dnia 15 grudnia 2009 r. W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 17 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Wójtowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie stosowanie przez *Urząd* przepisów umożliwiających udział społeczeństwa w postępowaniach związanych ze środowiskiem i jego ochroną, dotyczących opracowania dokumentów oraz decyzji dotyczących środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięć.

1. W ośmiu objętych kontrolą procedurach opracowania dokumentów – dotyczących sześciu uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego („mpzp”) lub ich zmian oraz dwóch zmian „*Studium* uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” – informowanie społeczeństwa o postępowaniach we wszystkich przypadkach nie spełniało wymogów ustawowych, a przez to potencjalnie ograniczało możliwość udziału społeczeństwa w przedmiotowych postępowaniach.

W przypadku sześciu dokumentów nie podano do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w obowiązującym wówczas art. 32 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), w związku z art. 34 tej ustawy, zwanej dalej *u_Poś*. Natomiast w dwóch postępowaniach przekazano wszystkie informacje, o których mowa w art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o

ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), oznaczanej dalej *u_oos*.

Informacje o tych dokumentach były podane do publicznej wiadomości we wszystkich przypadkach poprzez ogłoszenia w prasie lokalnej oraz obwieszczenia na tablicy ogłoszeń *Urzędu*. Natomiast nie podano danych o wskazanych wyżej dokumentach w *publicznie dostępnym wykazie*, przez co nie wykonano dyspozycji art. 19 ust. 6 *u_Poś* oraz art. 21 ust. 1 *u_oos*.

W dwóch przypadkach dotyczących opracowania projektów *mpzp*, nie dochowano terminu poinformowania społeczeństwa na co najmniej 7 dni przed ich wyłożeniem do publicznego wglądu (wraz z prognozami oddziaływania na środowisko), czym naruszono przepis art. 17 pkt. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.).

Wszystkie uchwały rady gminy dotyczące *mpzp* oraz *Studium* zostały podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w BIP, co NIK ocenia pozytywnie.

2. Po 1 stycznia 2008 r. nie opracowano dla gminy Rokietnica aktualizacji programu ochrony środowiska oraz planu gospodarki odpadami, co NIK ocenia negatywnie. Obowiązek aktualizowania co cztery lata tych programów wynika z dyspozycji art. 17 ust. 1 ustawy *u_Poś*, w związku z art. 14 ust. 2 tej ustawy, a nadto z art. 14 ust. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.). Według wyjaśnień sekretarza gminy, podjęto czynności przygotowawcze w celu uchwalenia planu gospodarki odpadami.

3. We wszystkich sześciu postępowaniach kończących się decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć, co do których sporządzenie raportu lub przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko było obligatoryjne, do publicznej wiadomości w BIP nie podano informacji, o których mowa w art. 32 *u_Poś* oraz art. 33 *u_oos*, a więc wbrew przepisom art. 32 ust. 3 *u_Poś* oraz art. 3 ust. 1 pkt 11 *u_oos*. W przypadku postępowania prowadzonego w trybie *u_oos*, przedmiotowych informacji nie podano w miejscu planowanego przedsięwzięcia. Tylko w dwóch przypadkach informacje te podano w ogłoszeniach wywieszonych w siedzibie *Urzędu*.

Opisany sposób działania *Urzędu* potencjalnie ograniczał możliwość udziału społeczeństwa – w rozumieniu przepisów ustawowych – w postępowaniach związanych ze wskazanymi wyżej decyzjami.

Wbrew przepisom art. 38 *u_ooś*, w uzasadnieniu decyzji kończącej postępowanie prowadzone w trybie tej ustawy, nie podano do wiadomości publicznej informacji o jej wydaniu oraz o możliwości zapoznania się z jej treścią.

4. Natomiast NIK pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wydanie – objętych kontrolą NIK – 24 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia niewymagających sporządzenia raportu lub przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko.

W jednym przypadku postanowienie o obowiązku sporządzenia raportu dla planowanego przedsięwzięcia zostało wydane bez opinii wymaganych art. 51 ust. 3 *u_Poś*.

Zgodnie z art. 51 ust. 4d *u_Poś* oraz art. 65 ust. 1 *u_ooś*, postanowienia w sprawie obowiązku sporządzenia raportu dla planowanych przedsięwzięć lub przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydaje się w terminie 30 dni od wszczęcia postępowań. Wydanie 21 postanowień, spośród 22 (jakie powinny zostać wydane na mocy przepisów), nastąpiło w terminach od 35 do nawet 306 dni licząc od wszczęcia postępowania. Wydanie 5 postanowień trwało od 23 do 47 dni od wpływu do *Urzędu* ostatniej wymaganej opinii.

5. NIK negatywnie pod względem rzetelności i legalności ocenia nieprowadzenie *publicznie dostępnego wykazu*, którego dotyczy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2003 r. i z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru *publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie* (Dz. U. z 2003 r. Nr 110, poz. 1058 oraz Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 827). Sygnalizowane w trakcie kontroli problemy lokalowe i finansowe *Urzędu* nie usprawiedliwiają niewywiązywania się z ustawowych obowiązków, o których mowa w art. 19 ust. 6 *u_Poś* oraz art. 21 ust. 1 *u_ooś*.

Brak publicznie dostępnego wykazu w sposób znaczący utrudniał realizację zasady zapewnienia udziału społeczeństwa w tego typu postępowaniach.

W pięciu obwieszczeniach z okresu maj-czerwiec 2006 r. zawarto informacje o zamieszczeniu w *publicznie dostępnym wykazie* danych o decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć, co oznaczało potwierdzenie zdarzeń niezgodnych ze stanem faktycznym.

NIK zwraca uwagę na to, że opisane wyżej nieprawidłowości w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach mogą – na podstawie art. 76 ust. 1 *u_ooś* – prowadzić do stwierdzenia ich nieważności.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) utworzenie *publicznie dostępnego wykazu* w celu publikowania danych przewidzianych przepisami prawa,
- 2) informowanie społeczeństwa o wszystkich postępowaniach wymagających udziału społeczeństwa oraz o dokumentach, decyzjach i innych rozstrzygnięciach związanych z nimi, stosownie do wymagań określonych przepisami,
- 3) kontynuowanie działań w celu opracowania i wdrożenia aktualizacji programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami,
- 4) wydawanie postanowień dotyczących obowiązku przeprowadzenia ocen oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko w ustawowym terminie.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu – na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK* – oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.